

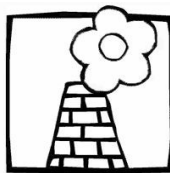
AdriaticGreenNet - onlus

Network Internazionale
Via Artico di Castello, 5
33017 TARCENTO - UDINE
tel/fax 0432 785897
adriaticgreenet@gmail.com
www.adriaticgreenet.org

CF 94084010308

IVA 02535710301

Sjedište mreže u Hrvatskoj:

zelena istra

Gajeva 3, 52100 Pula
tel. i faks ++385/52/506 065
udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr
www.zelena-istra.hr

Sjedište mreže u Sloveniji:

Kardeljeva ploščad 1, Ljubljana
tel. ++386/1/5653828, 041402401
zeglj@volja.net
www.zveza-zeg.si

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Jadransko more: Europa koje nema

Stajališta međunarodne mreže organizacija za zaštitu okoliša AdriaticGreenNet (AGNet) u vezi s projektima izgradnje LNG terminala na području Sjevernog Jadrana definirana su još na Alternativnom forumu Sjevernog Jadrana održanom u Piranu 2006.godine. Preko 60 predstavnika organizacija, institucija, lokalne uprave, stranaka i stručnjaka iz Slovenije, Italije i Hrvatske, tada su na plenarnoj sjednici usvojili Protokol, kojim se od država i regija na Sjevernom Jadranu tražilo da preuzmu obavezu dovršenja procedure predviđene MARPOL Konvencijom 73/78, tj. proglašenje Sjevernog Jadrana Osobito osjetljivim morskim područjem.

U jedinstvenom eko-sustavu sjevernog Jadrana, u kojem granice ne sprječavaju širenje onečišćenja, potrebno je provesti kumulativnu procjenu utjecaja na okoliš i utjecaja na društvo i gospodarske aktivnosti svih postojećih i planiranih projekata, uzevši u obzir i gospodarske aktivnosti poput ribarstva i turizma. Da bi se mogao definirati željeni model razvoja i njegove granice održivosti, u obzir treba uzeti cjelokupno područje Sjevernog Jadrana i analizirati sve gospodarske sektore. Sasvim je jasno da je upravo energetski sektor s pripadajućom infrastrukturom čimbenik s najvećim utjecajem na navedeno područje. Pod energetskim sektorom podrazumijevamo pri tom proizvodnju i transport energije, ali i transport općenito. Premda su informacije o planovima i projektima izgradnje energetske infrastrukture u sve tri zemlje dostupni i poznati, nedostaje cjelovita slika o utjecaju svih planiranih zahvata na području Sjevernog Jadrana zajedno.

Prema europskom zakonodavstvu, svi planirani projekti moraju proći proceduru procjene utjecaja na okoliš, ali i stratešku prekograničnu procjenu utjecaja i to prema precizno definiranim procedurama, koje su sve države na njegovim obalama usvojile. Budući da je Espoo konvencija svojevrsna nadopuna europskih propisa o procjeni utjecaja na okoliš, AGNet je od samog početka postupka procjene utjecaja na okoliš u Italiji 2006. godine tražio da se u zbog vjerojatno značajnih negativnih utjecaja preko granice Italije u slučaju izgradnje terminala za ukapljeni plin u Trstu (Zaule) kompanije Gas Natural primijene obaveze koje proizlaze iz te Konvencije. Službeni je zahtjev u tom smislu upućen vladama država na sjevernom Jadranu te 2006. godine, a ponovljen tijekom javne rasprave u Sloveniji u rujnu 2008. godine. Osim toga, AGNet je zbog očitog kršenja europskih propisa, Europskoj komisiji podnio tužbu protiv Italije kao zemlje porijekla odnosno prekograničnog utjecaja.

Podsjećamo da je javna rasprava u pogođenoj zemlji Sloveniji održana tek 2008. godine i to nakon što je nadležna talijanska Komisija za procjenu utjecaja na okoliš već dala pozitivnu ocjenu projekta odnosno zahvat ocijenila prihvatljivim za okoliš. Dokumenti dostupni na javnoj raspravi u Sloveniji nisu sadržavali analizu i zaključke Međuresorske komisije koju je za taj slučaj formirala slovenska Vlada (jedini dokument na koji se slovenska Vlada uvijek poziva). Osim toga, sve primjedbe upućene za vrijeme javne rasprave u potpunosti ignorirane.

U odgovoru na tužbu koju smo pokrenuli kao mreža nevladinih organizacija, Europska komisija

nam je odgovarila da je Italija još 2006. godine upoznala Sloveniju s projektom. Čudi stoga da Slovenija nije tada imala primjedbi na provedeni postupak prekograničnih konzultacija, premda je sasvim očito da se postupak predviđen Espoo konvencijom nije poštivao. Taj je propust Slovenije vrlo ozbiljan. Također je vrlo ozbiljno i značajno što se za cijelo ovo vrijeme institucije Jadranska euroregije nisu ni na koji način oglasile komentirajući slučaj. Postavlja se pitanje svrhe njenog osnivanja i postojanja, te, naročito, ciljeva koji se ostvaruju njenim financiranjem.

Kao što smo već naglasili u primjedbama upućenima za vrijeme javne rasprave u Italiji 2006. godine, studija o utjecaju na okoliš terminala za ukapljeni plin kod Trsta ne sadrži uopće prekograničnu procjenu utjecaj na okoliš, kao ni na društvenu zajednicu i gospodarstvo. Naročito zabrinjava činjenica što ne postoji procjena utjecaja intenziviranja pomorskog prometa u odnosu na već postojeći promet luka u Kopru i Trstu. Ta manjkavost za posljedicu ima nedostatak prihvatljive analize posljedica mogućih havarija i pripadajućih rizika (podsjećamo da je u studiji utjecaj na okoliš za off-shore terminal kompanije Endesa eksplicitno navedeno da podaci o pomorskom prometu nisu dostupni i da je u tu svrhu potrebno organizirati monitoring). Nedostaje i procjena postojećih kapaciteta intervencije u slučaju havarije, a radi se izuzetno osjetljivom području plitkog i zatvorenog mora.,

Ističemo da su mjere zaštite okoliša propisane Rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš, koje je izdalo nadležno talijansko ministarstvo, kao i u onom koje je prije toga izdala Regija Friuli Venezia Giulia, zaista smiješne i predstavljaju samo "dimnu zavjesu" kojom se nastoje prikriti očiti nedostaci procjene utjecaja na okoliš, naročito u dijelu koji se odnosi na pomorski promet. 2006. godine smo, također, naveli nelogičnost odluke nadležnog tijela (Conferenza dei servizi) koje je utvrdilo da će se procjena utjecaja na okoliš za terminal za ukapljeni plin i pripadajući plinovod raditi odvojeno. Primjedba i zahtjev za verifikacijom se odnosio i na podatak iz studije utjecaja na okoliš iz 2004. godine, kojom je predviđeno iskopavanje preko 2 milijuna m³ sedimenta radi postizanje potrebne dubine u zaljevu, dok je u naknadnoj studiji i nakon ponovljenih mjerenja utvrđeno da je postojeća dubina zadovoljavajuća za potrebe realizacije projekta.

Na kraju, podatak koji se odnosi na Italiju: podsjećamo da je u okviru tzv. "Razvojnog propisa" (Decreto sviluppo) predviđeno ubrzavanje procedure izdavanja dozvola za terminale za ukapljeni plin koji se grade u lučkim bazenima - za njih tako više nije neophodno raditi izmjene urbanističkih planova.

Trenutna situacija, s beskorisnim natezanjem između Italije i Slovenije, zapravo otkriva da od samog početka nije postojala prava želja za transparentnom procedurom koju predviđaju europski propisi. Rezultat je i smiješna situacija u kojoj su se, umjesto poštivanja propisa, susjedne države upustile u jedne vrstu utakmice u kojoj se nadmeću povisivanjem tonova.

AGNet se protivi instrumentalizaciji zahtjeva za proglašenjem Sjevernog Jadrana Osobito osjetljivim morskim područjem; to proglašenje ne smije biti sredstvo za zaustavljanje nekog projekta nego za cilj mora imati isključivo zaštitu mora i to na temelju zajednički planiranog održivog upravljanja tim resursom. Odluka o proglašenju Osobito osjetljivom morskom zonom ne smije biti stvar trenutne improvizacije već dio osmišljene politike održivog razvoja utemeljene i u političkim programima, što trenutno nije slučaj.

AdriaticGreeNet oštro prosvjeduje zbog nemoći i neprimjerenog odgovora institucija. Lokalne uprave i građani su žrtve neučinkovitosti svojih vlada na nacionalnoj i regionalnoj razini, a ne mogu se osloniti ni na pomoć iz Europe, koja ovom području ne posvećuje pažnju.

AGNet će ponoviti svoju prijavu Europskoj komisiji zbog propusta u provedbi procedure predviđene Konvencijom o prekograničnoj procjeni utjecaja na okoliš. Također će ponovo uputiti zahtjev svim državama na obalama Sjevernog Jadrana za pokretanjem procedure proglašenja Osobito osjetljivog morskog područja.

U Piranu, 18.9.2009. za mrežu:
Elena Gobbi,
Karel Lipič,
Dušica Radojčić